

Sygn. akt *XVII AmE 67/15*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	<i>SSO Małgorzata Perdion-Kalicka</i>
Protokolant –	protokolant sądowy Joanna Nande

po rozpoznaniu 12 kwietnia 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania ***(...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w R.***

przeciwko ***Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki***

z udziałem M. S. (1)

o wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej

na skutek odwołania (...) S.A. w R. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 27 marca 2015 r. Nr (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, że wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej do nieruchomości zlokalizowanej w miejscowości D. (...) ((...)-(...) S.), na zlecenie (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w R. – nie było nieuzasadnione;

II. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) S.A. w R. kwotę 460 zł (czteryście sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Małgorzata Perdion-Kalicka

XVII AmE 67/15

UZASADNIENIE

Decyzją Nr (...) z 27 marca 2015 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki orzekł, że wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej do nieruchomości zlokalizowanej w miejscowości D. (...) ((...)-(...) S.), na zlecenie (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w R., ul. (...), było nieuzasadnione.

Odwołanie od decyzji złożył (...) SA z siedzibą w R. zaskarżając decyzję w całości.

Powód decyzji zarzucił

1. naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 77 § 1 k.p.a. poprzez błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, tj. przyjęcie, że pismo z 7 listopada 2012 roku (data nadania 15 listopada 2012 roku) – wypowiedzenie umowy, nie wypełniania przesłanek wskazanych w art. 6 ust. 3a ustawy prawo energetyczne;

2. naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 78 § 1 k.p.a. poprzez:

a) odmowę zwrócenia się do Sądu Rejonowego w Wieluniu o udostępnienie akt o sygnaturze VIII C 141/13 na okoliczność ewentualnego potwierdzenia w toku postępowania sądowego otrzymania przez odbiorcę pisma z 27 lipca 2012 r oraz z 7 listopada 2012 r, a poprzestanie jedynie na wyroku tego Sądu z 21 stycznia 2014r., mimo że istotne dla niniejszej sprawy dowody na temat zapoznawania się odbiorcy z korespondencją od (...) mogą wynikać z akt postępowania w pozostałej części;

b) odmowę zwrócenia się do operatora pocztowego (...) celem potwierdzenia doręczenia odbiorcy przesyłki poleconej z 15 listopada 2012r. zawierającej pismo z 7 listopada 2012r, na okoliczność potwierdzenia skutecznego doręczenia odbiorcy przedmiotowej przesyłki;

3. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie artykułów 61 § 1 k.c. poprzez uznanie, że do spełnienia przesłanki złożenia skutecznego oświadczenia woli niewystarczające jest udowodnienie złożenia tego oświadczenia woli poprzez przesłanie go przesyłką rejestrowa tj. listem poleconym.

W konsekwencji odwołując wnosił o zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie, że wstrzymanie dostaw energii elektrycznej dokonanej na zlecenie (...) SA do obiektu położonego w miejscowości D. (...) gmina (...) nie było nieuzasadnione oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

Poznany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powoda łączyła z zainteresowanym M. S. (1) umowa sprzedaży i przesyłu energii elektrycznej, w ramach której (...) SA dostarczało energię elektryczną do obiektu położonego w miejscowości D. (...) w gminie (...) (umowa k. 11).

Do tej samej nieruchomości D. 43c, powód dostarczał energię także na potrzeby działalności gospodarczej Usługi i handel - M. S. (2). Dla każdego z odbiorców na tej nieruchomości zainstalowany był odrębny licznik (oświadczenia M. S. (1) zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Wieluniu w sprawie VIII Nc 106/13, k. 21-24 akt adm).

M. S. (1) nie uregulował należności wobec dostawcy energii za kilka okresów płatności, w tym faktur z lutego i czerwca 2012 (wezwanie przedsądowe do zapłaty, k. 36, nakaz zapłaty k.47, okoliczność przyznana w sprzeciwie od nakazu zapłaty jw. k. 23 akt adm – cytata „powodowało to narastanie dużych kwot, których pozwany (.M. S.) nie był w stanie terminowo regulować, ciągle płacił najbardziej zaległe i ciągle pozostawały jakieś do zapłaty”).

W związku z niezapłaceniem przez odbiorcę należności za energię elektryczną, w szczególności 2 faktur z 28 lutego i z 19 czerwca 2012 roku, (...) Obrót pismem z 27 lipca 2012 roku wezwał odbiorcę do uregulowania zaległych oraz bieżących należności w łącznej kwocie 865,93 zł w dodatkowym terminie 2 tygodni, nie później jednak niż do dnia 14 sierpnia 2012 roku. W wezwaniu zawarto zastrzeżenie, że brak zapłaty w wyznaczonym terminie spowoduje wstrzymanie dostaw energii elektrycznej i wypowiedzenie umowy sprzedaży energii elektrycznej na podstawie art 6 ust 3a ustawy prawo energetyczne (wezwanie k. 18). Wezwanie to zostało wysłane do adresata M. S. (1) listem poleconym w dniu 5 sierpnia 2012 roku, (zbiorcze zestawienie nadanych przesyłek (...), k. 23 v). Przesyłka nie została zwrócona do nadawcy (oświadczenia pracownika (...)) z 16.10.2014r k. 85 akt administracyjnych). Przesyłka ta została doręczona adresatowi (oświadczenie M. S. zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty k.23 i zgłoszony w tym sprzeciwie dowód 5.5.1. z załączonego do sprzeciwu oryginału wezwania do zapłat za oba liczniki z dnia 27.07.2012, na okoliczność, że „mimo,

że nie zostały zapłacone w terminie na licznik na żonę pozwanego (M. S.) przyszło kolejne 31.12.2012r z terminem do 19 stycznia”, k.22 akt adm).

Wobec nieuregulowania przez odbiorcę należności za energię elektryczną (...) Obrót pismem 7 listopada 2012 roku wypowiedział umowę sprzedaży elektrycznej oraz świadczenia usług przesyłowych ze skutkiem na dzień 1 grudnia 2012 roku (wypowiedzenie umowy k. 28). W wypowiedzeniu poinformowano odbiorcę o konieczności udostępnienia lokalu w celu demontażu układu pomiarowego. Pismo to zostało przesłane odbiorcy listem poleconym 15 listopada 2012 roku (zbiorcze zestawienie nadanych przesyłek w urzędzie pocztowym 15 listopada 2012r, k 29). Przesyłka nie została zwrócona do nadawcy (oświadczenia pracownika (...) z 16.10.2014r k. 85 akt administracyjnych)

Wobec nieuregulowania należności przedsiębiorstwo energetyczne 7 marca 2013 roku wstrzymało dostawy energii elektrycznej do lokalu M. S. (protokół kontroli wstrzymania dostaw energii k. 39).

Przed przystąpieniem przez przedsiębiorstwo energetyczne do wstrzymania dostaw energii odbiorca posiadał informacje o stanie zadłużenia względem (...) Obrót, także z innych niż wyżej opisane dokumentów.

W szczególności 18 stycznia 2013 roku M. S. odebrał pismo (...) Oddział (...) o terminie demontażu licznika z uwagi na rozwiązanie umowy kompleksowej (k. 62,63 akt adm). Także 16 stycznia 2013 roku żona odbiorcy została poinformowana przez pracowników (...) Oddziału Ł. Teren, którzy otrzymali zlecenie demontaż układu pomiarowego, o istniejącym zadłużeniu a jednocześnie zadeklarowała spłatę zadłużenia do 24 stycznia 2013r (k. zlecenie OT z 3.01.2013 i notatka pracownik k.64,65). Odbiorca 5 marca 2013 roku odebrał także przedsądowe wezwanie do zapłaty zadłużenia wraz z wyszczególnieniem dokumentów rozliczeniowych (k.36 i 37 akt sądowych)

Odbiorca mimo świadomości zadłużenia nie dokonał spłaty przed ostatecznym wstrzymaniem dostaw energii, które miało miejsca 7 marca 2003 roku

M. S. (1) dopiero pismem z 2 maja 2013 roku wystąpił do powoda o rozłożenie należności na raty.

Odbiorca energii M. S. (1) złożył 22 września 2014 r do Urzędu Regulacji Energetyki wnioski o rozstrzygnięcie w trybie art 8 ust 1 ustawy - Prawo energetyczne sporu dotyczącego nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania energii elektrycznej do nieruchomości zlokalizowanej w miejscowości D. (...) ((...)-(...) S.), na zlecenie (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w R.- inicjując tym samym postępowanie w niniejszej sprawie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dowody zgromadzone w toku postępowania sądowego i administracyjnego.

Zasadnicze znaczenie dla sprawy miał spór pomiędzy przedsiębiorstwem energetycznym a odbiorcą energii dotyczący doręczenia odbiorcy wezwania do zapłaty z 27 lipca 2012r, w którym zawarte było także pouczenie, że nieuiszczenie należności w dodatkowym terminie dwóch tygodni spowoduje wstrzymanie dostaw energii.

W tym zakresie Sąd nie dał wiary twierdzeniom odbiorcy, że wezwania tego nie otrzymał, gdyż dowody zgromadzone w sprawie w oczywisty sposób temu przeczą. W szczególności wniosek taki jednoznacznie wynika z oświadczenia złożonego przez M. S. (1) w sprzeciwie od nakazu zapłaty, który został wydany przeciwko niemu przez Sąd Rejonowy w Wieluniu w sprawie VIII Nc 106/13. W sprzeciwie tym M. S. wyjaśnił, że na nieruchomości w (...) zainstalowane są dwa liczniki energii elektrycznej, przy czym drugim odbiorcą energii jest jego żona. M. S. (1) wskazał w sprzeciwie, że otrzymał za dwa liczniki dwa wezwania do zapłaty z 27.07.2012r.,. Wezwania te, co wynika z informacji zawartej w sprzeciwie, M. S. (1) załączył do sprzeciwu w oryginałach jako dowody w sprawie (vide zestawienie załączników pozycja 6, str. 2 sprzeciwu, k 22 akt adm). Z uzasadnienia sprzeciwu wynika także, że M. S. był w stanie uregulować należności z tych wezwań tylko za jeden licznik. Twierdzenia odbiorcy M. S. w tym zakresie w oczywisty sposób potwierdzają fakt doręczenia mu wezwania do zapłaty z 27.07.2017r. Odzwierciedleniem wysłania przez przedsiębiorstwo energetyczne do M. S. wezwania jest natomiast zbiorcze zestawienie wysłanej w dniu 5 sierpnia 2012r korespondencji (zestawienia

nadanych przesyłek (...), k. 23 v), w którym pod pozycją 335 zarejestrowano wysłanie korespondencji do M. S. (1) a pod pozycją 334 zarejestrowano wysłanie korespondencji pod ten sam adres do M. S. (2) Usługi i Handel.

Korelacja powyższych dowodów w jednoznaczny sposób pozwala przyjąć, że odbiorca M. S. (1) otrzymał wezwanie z 27 lipca 2012 r. W tym stanie rzeczy wobec udowodnienia powyższej okoliczności dowodami już zgromadzonymi w sprawie, zbędne było przeprowadzanie dowodu na tę samą okoliczność wnioskowanego przez powoda, o zwrócenie się do (...) o dostarczenie dowodu doręczenia powyższego wezwania odbiorcy energii. Skoro bowiem odbiorca sam przyznawał, że wezwanie otrzymał, a nawet jego oryginał dołączał jako dowód w innej sprawie, to przeprowadzanie kolejnego dowodu na tę okoliczność jest zbędne i dlatego Sąd oddalił powyższy wniosek dowodowy powoda.

Sąd zważył, co następuje:

W sprawie znajduje zastosowanie przepis art. 6 ust 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm., dalej jako p.e.), w brzmieniu nadanym przez art 1 pkt 6 ustawy z dnia 24 lipca 2002 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2002 r. Nr 135, poz. 1144). Ma to o tyle istotne znaczenie, że regulacje dotyczące wstrzymania dostaw energii elektrycznej uległy zmianie, lecz dopiero na skutek ustawy z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 984), która weszła w życie 11 września 2013r i skutkiem której przepis art 6 ust. 3a został uchylony. Aktualnie problematykę wstrzymania dostaw energii elektrycznej regulują przepisy art 6b i nast ustawy - Prawo energetyczne.

Rzeczony przepis obowiązujący w dniu wstrzymania dostaw do nieruchomości zainteresowanego, tj. 7 marca 2013 r., stanowił, że przedsiębiorstwo energetyczne może wstrzymać dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w przypadku, gdy odbiorca zwleka z zapłatą za pobrane paliwo gazowe, energię elektryczną lub ciepło albo świadczone usługi co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczeniu dodatkowego, dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności.

Pierwszym więc warunkiem dla wstrzymania dostaw energii było pozostawanie odbiorcy w zwłoce przez okres co najmniej miesiąca, a kolejnym aby od chwili doręczenia pisemnego powiadomienia do czasu wstrzymania upłynął dodatkowy dwutygodniowy termin wyznaczony w powiadomieniu.

Przy czym zdaniem Sądu nie jest warunkiem niezbędnym dla możliwości wstrzymania dostaw energii powiadomienie odbiorcy o zamiarze wypowiedzenia umowy, wystarczające jest w tym zakresie powiadomienie o zamiarze wstrzymania dostaw energii. Powyższe jest zgodne z zasadą logicznego wnioskowania, że skoro przedsiębiorstwo może więcej tj może nawet wypowiedzieć umowę, czego konsekwencją także jest wstrzymanie dostaw energii, to tym bardziej może mniej tj. może poprzestać na wstrzymaniu dostaw energii bez wypowiedzania umowy (wnioskowanie a maiore ad minus: wnioskowanie z większego na mniejsze). Taka interpretacja jest znacznie bardziej korzystna dla odbiorcy energii, gdyż wypowiedzenie umowy skutkuje koniecznością zawarcia nowej umowy przed rozpoczęciem dostarczania energii po jej wypowiedzeniu, co wiąże się z dodatkowymi formalnościami, zaś poprzestanie jedynie na wstrzymaniu umożliwia rozpoczęcie dostawy jedynie po uregulowaniu zobowiązań (podobnie M. Czarnecka, T. Oglódek, Prawo energetyczne. Komentarz, Bydgoszcz, Katowice 2007).

Nie sposób natomiast zgodzić się z Prezesem URE, że wywołanie skutków przewidzianych w powiadomieniu z art 6 ust 3a p.e. uzależnione jest od doręczenia tego powiadomienia **za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.**

Z treści analizowanego przepisu nie wynika, aby prawo energetyczne nakładało obowiązek doręczenia wezwania do uiszczenia zaległości z tytułu dostarczonej energii elektrycznej za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Przepisy ustawy zastrzegają dla powiadomienia odbiorcy energii jedynie formę pisemną. Nie określają natomiast, w jakiej formie pismo informujące o możliwości wstrzymania dostaw energii elektrycznej ma zostać dostarczone odbiorcy. Do stwierdzenia doręczenia nie jest więc konieczne wysłanie zawiadomienia za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Oczywiste jest jednak, że przedsiębiorstwo energetyczne musi jednak liczyć się z obowiązkiem wykazania, że wezwanie dotarło do odbiorcy energii w odpowiednim terminie.

Przy czym zdaniem Sądu w odniesieniu do skuteczności powiadomienia odbiorcy należy przyjąć, że możliwy i dopuszczalny jest każdy dowód, potwierdzający fakt powiadomienia odbiorcy. Dotyczy to zarówno dowodów bezpośrednich jak i dowodów pośrednich, potwierdzających fakt zapoznania się odbiorcy z wezwaniem, nie wyłączając także odwołania się do domniemań faktycznych. Resumując, zdaniem Sądu dozwolona jest więc każda forma doręczenia powiadomienia odbiorcy (podobnie wyrok SN z 21 września 2010 r., sygn. III SK 12/10).

Skoro więc w sprawie niniejszej zostało w sposób niewątpliwy ustalone, że odbiorca energii M. S. (1) wezwanie z 27 lipca 2012 r. otrzymał (vide sprzeciw od nakazu zapłaty), a wezwanie to, co nie budziło także wątpliwości Prezesa URE, spełniało wszystkie przesłanki określone w art. 6 ust. 3a p.e., w szczególności odbiorca zalegał także z zapłatą należności za energię elektryczną i pomimo wyznaczenia mu dodatkowego dwutygodniowego terminu pod rygorem wstrzymania dostaw energii nie dokonał zapłaty zaległych faktur, to faktyczne wstrzymanie dostaw energii w tych okolicznościach było uzasadnione i odpowiadało prawu energetycznemu.

Na marginesie należy jedynie wskazać, że powoływanie się przez organ na rozstrzygnięcie i ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy w Wieluniu w wyroku z 21 stycznia 2014 r., w sprawie VIII C 141/13 nie są dla Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wiążące, w szczególności dlatego, że przedmiotem analizy i rozważań Sądu Rejonowego była zasadność i skuteczność wypowiedzenia umowy pismem z 7 listopada 2012 r. (uzasadnienie wyroku k. 14-20 akt adm.), zaś dla wstrzymania dostaw energii, o czym rozstrzygał sąd w sprawie niniejszej, istotne i wystarczające było skuteczne wezwanie odbiorcy do zapłaty pod rygorem wstrzymania dostawy energii elektrycznej dokonane pismem 27 lipca 2012 r.

Przy czym, słuszne co do zasady odwołanie się przez Prezesa URE do art 61 § 1 k.c. dotyczącego oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, nie może w każdych okolicznościach prowadzić do wniosku, że tylko przesłanie wezwania przesyłką „za potwierdzeniem odbioru” może być uznane za skuteczne złożenie oświadczenie woli. Sąd skłania się do przyjęcie teorii, że w niektórych sytuacjach możliwe jest przyjęcie, że świadome zignorowanie pisma, z którym odbiorca może się zapoznać, ale celowo go nie odbiera, pozwala na przyjęcie, że to nie samo zapoznanie się adresata z treścią przekazanego mu oświadczenia woli jest istotnym zdarzeniem prawnym ustalonym w drodze domniemania prawnego o jakim mowa w art. 61 k.c., lecz samo już tylko dojście do adresata w taki sposób, że mógł się zapoznać z jego treścią. Tak więc zawiadomienie adresata o nadejściu przesyłki, która znajduje się w lokalu pocztowym do odbioru, można uznać za bezpośredni dowód na dojście oświadczenia woli do adresata (tak też Radwański w: System prawa prywatnego, Tom 2 Prawo cywilne – część ogólna C.H.Beck 2002 str. 302-303, i powołany tam wyrok SN z 15.01.1990r, sygn. I CR 1410/89). Podobnie chwila dojścia oświadczenia woli do adresata może być ustalona za pomocą wszelkich dowodów.

Słuszny okazał się także zarzut nieprzeprowadzenia przez organ dowodów wnioskowanych przez powoda, w szczególności dowodów z akt postępowania sądowego toczącego się przed Sądem Rejonowym w Wieluniu i zwrócenia się do operatora pocztowego o dostarczenia dowodu doręczenia wezwania z 27 lipca 2012 r. Przedmiotem tych dowodów, wbrew twierdzeniom Prezesa URE była okoliczność mająca istotne znaczenie dla sprawy, o jakiej mowa w art. 78 § 2 k.p.a. tj doręczenie wezwania o jakim mowa w art. 6 ust3a p.e. Nie można było także przyjąć, że bezsporne było, że dowodu doręczenia nie było, skoro właśnie powód w celu udowodnienia tej okoliczności wnioskował określone wyżej dowody.

Reasumując wobec przyjęcia, że doszło do skutecznego doręczenia odbiorcy wezwania do zapłaty pod rygorem wstrzymania dostawy energii elektrycznej z dnia 27 lipca 2012 r., dokonane na tej podstawie wstrzymanie dostaw energii elektrycznej do nieruchomości M. S. (1) nie było nieuzasadnione o czym Sąd orzekł zmieniając zaskarżoną decyzję w oparciu o przepis art. 479⁵³ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o art. 108 § 1 k.p.c., obciążając nimi w całości pozwanego stosownie do wyniku sporu na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie z art. 98 § 3 w zw. z art. 99 k.p.c. do kosztów tych zaliczono, opłatę od odwołania w kwocie 100 zł oraz koszty zastępstwa procesowego powoda w wysokości 360 zł określonej w § 14 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., nr 490 j.t.) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., nr 1804).

SSO Małgorzata Perdion-Kalicka